

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sağlıklı ve dengeli beslenme alışkanlıklarına paralel olarak zeytin ve zeytinyağı tüketimi de artmaktadır. Dünya'da zeytin yetiştiriciliğinin %90'lık kısmının Akdeniz havzasında, geri kalan bölümünün ise Latin Amerika'da yapıldığı bilinmektedir. Önemli zeytin üreticisi ülkeler sırasıyla, İspanya, İtalya, Yunanistan, Tunus, Suriye ve Türkiye'dir. Dünya'da üretilen zeytinyağının 750-800 bin tonu, sofralık zeytinin ise 700-750 bin tonu ihracaata konu olmaktadır.

Yapılan çalışmalarda ülkemizde yaklaşık 320 bin zeytinci aile işletmesi bulunduğu belirtilmektedir. Türkiye'de 2001/02 sezonunda 600.000 hektar olan zeytin dikili alanlarımız sürekli artmış ve 2012/2013 sezonunda 813.765 hektar'a ulaşmıştır. İstatistiklerde yer alan verilere göre 2002 yılında 101.600.000 adet zeytin ağacı varken uygulanan teşviklerle bugün zeytin ağacı varlığımız 168 milyon sayısına ulaşmıştır. "Zeytin ve Zeytinyağı Rekoltesi Ulusal Resmi Tespit Heyeti"nin tespitlerine göre 2015-2016 üretim sezonunda ağaç başına verimin 7,6 kg olacaktır. Ülkemizde 2015-2016 sezonunda yaklaşık 1.108.000 ton zeytin ve 143.000 ton zeytinyağı üretileceği tahmini yapılmıştır.

Modern zeytinliklerin sayısı son yıllarda bir artış eğilimi gösterse de istenilen noktada değildir. Ekonomik ve sosyal yönüyle ülkemiz için önemli bir sektör olan zeytinciliğimizin çözüm bekleyen bir dizi sorunu vardır.

Ağırlıklı olarak geleneksel tarzda yapılan zeytinciliğimizde verim, modern zeytincilik yapan ülkelere göre çok düşüktür. Örneğin İspanya ve İtalya'da ağaç başına verim 45-50 kg iken ülkemizde 9-14 kg arasındadır. Verimlilik zeytinciliğimizin en önemli sorunu olarak karşımıza çıkmaktadır. 2000'li yıllardan bu yana ağaç sayısındaki ciddi artışlara rağmen zeytin ve zeytinyağı üretiminde benzer bir artış olmamıştır.

Ülkemizde natürel zeytinyağı üretimi toplam üretimimizin %25-30'u kadardır. Rafine zeytinyağı üretimi ise %70-75'idir. Bu durum zeytinyağı ihracatımızı olumsuz etkilemektedir. Diğer üretici ülkelerde natürel zeytinyağı üretimi %80-90 oranındadır. Ambalajlı ihracaata AB yüksek gümrük vergisi uyguladığı için AB'ye yaptığımız

ihracatın büyük bölümü dökme olarak gerçekleşmektedir. Türkiye'nin ambalajlı zeytinyağı ihracaatı toplam ihracaatın üçte biri düzeyindedir.

Ülkemizde kişi başı zeytinyağı tüketimi 2 litre civarında olduğu bilinmektedir. Bu rakam diğer zeytinyağı üreticisi ülkeler olan Yunanistan'da 24 litre, İtalya ve İspanya'da 14 litre, Tunus, Portekiz, Lübnan ve Suriye'de 8 litredir.

2008 yılında TBMM'de "Zeytin ve Zeytinyağı ile Diğer Bitkisel Yağların Üretiminde ve Ticaretinde Yaşanan Sorunların Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla" bir Meclis Araştırması Komisyonu kurulmuş ve Komisyon gerekli çalışmasını yaparak çok değerli öneriler geliştirmiştir. Ancak Meclis Araştırması Komisyonu Raporu önerileri aradan geçen uzun zamana rağmen uygulamaya aktarılmamıştır. İçinde bulunduğumuz yeni koşullarda ve zeytinciliğimizin geldiği nokta itibarıyla konunun yeniden ele alınarak gerekli çalışmanın yapılması önemli yararlar sağlayacaktır.

Zeytinliklerimizde verimlilikte ve kalitede yaşanan sorunların tespiti ile zeytinciliğimizin dış ticaret olanaklarının artırılması, örgütlenme ve pazarlama sorunlarının tespiti ve çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla Anayasanın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 104 ve 105. maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmed Tım
Balıkesir mv
(Mmm)

Kamur Okyay Sındır
Demir

Ahmet AKIN

Balıkesir Milletvekili

Mazlun KURULU
Manisa mv.

Arslan Kocan
Balıkesir mv.

Ömer Fethi Göner

Hamik Hamutso
Balıkesir mv.

Bülent Öz
Ganakkale mv.

Mahmut Tanal
Balıkesir mv.

Özgür ÖZEL
Manisa Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

[illegible]